

ПЗВО «КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»

Затверджено
наказом президента КиМУ №043
від 31 березня 2025 року

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДЛЯ АБІТУРІЄНТІВ, ЯКІ ВСТУПАЮТЬ НА НАВЧАННЯ
НА ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ «ЕКОНОМІКА»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ С1 «ЕКОНОМІКА ТА МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ
ВІДНОСИНИ»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ С «СОЦІАЛЬНІ НАУКИ, ЖУРНАЛІСТИКА, ІНФОРМАЦІЯ ТА
МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ»,
НА ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ «МЕНЕДЖМЕНТ»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D3 «МЕНЕДЖМЕНТ»,
НА ОСВІТНЬО - ПРОФЕСІЙНУ ПРОГРАМУ «ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА ТОРГІВЛЯ»
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ D7 «ТОРГІВЛЯ»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ D «БІЗНЕС, АДМІНІСТРУВАННЯ ТА ПРАВО»
ЗА ПЕРШИМ (БАКАЛАВРСЬКИМ) РІВНЕМ
(на основі ступеня – бакалавр)**

ВСТУП

Прийом на навчання для здобуття вищої освіти ступеня бакалавра на 2 курс за спеціальностями С1 «Економіка та міжнародні економічні відносини», D3 «Менеджмент», D7 «Торгівля», здійснюється за результатами фахового вступного випробування.

Метою вступного випробування є з'ясування рівня знань програмного матеріалу з економічних дисциплін, необхідних абітурієнтам для опанування ними програм рівня вищої освіти «бакалавр».

Структура вступного випробування: фахове вступне випробування складається з відповідних тестових блоків, кожен з яких містить 60 тестових завдань. Абітурієнт має обрати одну вірну відповідь. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал.

Головним завданням вступних випробувань є комплексна перевірка знань вступників, які вони отримали в результаті вивчення дисциплін, передбачених освітньо-професійною програмою та навчальними планами у відповідності з раніше здобутим ступенем.

Абітурієнти повинні

знати:

- загальні тенденції та закономірності розвитку суспільного виробництва;
- умови застосування в Україні вироблених людством протягом століть цивілізованих форм господарювання і створення ефективного, самодостатнього виробництва;
- механізми і закономірності формування ринкової економіки, шляхи її створення і передумови ефективного функціонування;
- способи реформування адміністративної системи, подолання залишків колоніалізму і залишків економічних катастроф, відродження господарської культури нашого народу;
- механізм суспільної економічної саморегуляції.

вміти:

- критично мислити, самостійно аналізувати господарські процеси, працювати з джерелами, первинними статистичними і архівними матеріалами;
- користуватися інструментарієм економічних категорій і понять при формулюванні своїх думок;
- аналізувати процеси, які відбуваються в економіці України;
- оперувати методами досліджень економічних явищ.

За результатами фахового вступного випробування виводиться сумарна кількість балів, на підставі якої фахова атестаційна комісія приймає рішення про участь у конкурсі та рекомендацію для зарахування до університету. Кількість місць для зарахування на навчання визначається ліцензованим обсягом.

Зарахування вступників на навчання здійснює Приймальна комісія університету.

СТРУКТУРА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Програма вступного випробування зроблена у формі тестових завдань і спрямована на виявлення рівня знань абітурієнтів з теорії та практики функціонування організаційних структур, методів планування, організації, контролю та мотивації, які базуються на сучасних підходах до управління та раціоналізації процесу прийняття управлінських рішень, способів і методів ефективного використання обмежених виробничих ресурсів суспільства.

ПРОВЕДЕННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Вступне випробування являє собою здійснення письмового тестування протягом 1 астрономічної години.

Порядок проведення фахового вступного випробування визначається Положенням про приймальну комісію КиМУ.

Для проведення письмового тестування використовуються стандартизований бланк та проштампований аркуш для чернетки.

На екзамені кожен абітурієнт отримує бланк для оцінювання відповіді. Екзаменатор проводить інструктування щодо порядку заповнення бланка оцінювання. У бланку оцінювання кожний абітурієнт повинен зазначити власні реквізити (прізвище, ініціали), дату проведення тестування.

Номер правильної відповіді на кожне з тестових завдань проставляється до відповідної клітини поруч із номером запитання. Абітурієнт підписує бланк.

Бланк оцінювання через 1 годину подається Комісії разом з бланками тесту.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ОСНОВНІ ЗАСАДИ СУСПІЛЬНОГО ВИРОБНИЦТВА

ТЕМА 1. Предмет і метод економічної теорії

Виникнення та еволюція економічної науки. Об'єкт економічної науки та її предмет. Економічна теорія в системі економічних наук. Основна проблема економічної теорії та практики. Обмежені ресурси та безмежні потреби. Проблема вибору та альтернативна вартість.

Виробничі можливості суспільства. Повна зайнятість і повний обсяг виробництва. Суть проблеми економії. Таблиця і крива виробничих можливостей.

Методи пізнання економічних процесів. Загальнонаукові методи. Спеціальні методи.

Функції економічної науки: теоретико-пізнавальна, світоглядна, методологічна, практична.

Роль економічної науки у здійсненні суспільно-економічних перетворень в Україні.

ТЕМА 2. Власність та економічні системи суспільства

Основні економічні проблеми. Поняття економічної системи суспільства. Типи економічних систем. Традиційна система. Командна система. Ринкова економіка. Змішана економічна система.

Основні чинники впливу на економічну систему: відносини власності, механізм координації, функція державного регулювання.

Власність. Відносини власності. Право власності. Регулятивний вплив відносин власності на майнові відносини в суспільстві. Ринок та централізоване планування як механізм координації між споживанням та виробництвом. Порівняльний аналіз планової та ринкової моделі економіки.

Державне регулювання в економічних системах. Фор-мування господарських зв'язків між громадянами і державою. Вільний ринок. Тотальна примусова економіка.

ТЕМА 3. Потреби і виробництво, його ресурси та фактори

Виробництво. Процес виробництва. Підприємницька діяльність. Бізнес. Організація бізнесу. Природа фірми. Великі, середні і малі форми бізнесу. Індивідуальне приватне підприємство. Партнерство. Корпорація.

Виробнича функція. Фактор часу в діяльності фірми. Короткостроковий і довгостроковий періоди.

Виробництво у короткостроковому періоді. Загальний, середній, граничний продукт. Закон спадної віддачі.

Виробництво у довгостроковому періоді. Віддача від масштабу: постійна, спадна, зростаюча. Продуктивність. Технічний прогрес.

Витрати виробництва і прибуток. Види витрат: явні, приховані, економічні. Поняття нормального та економічного прибутку. Витрати постійні, змінні і загальні. Середні і граничні витрати. Вплив зміни обсягу виробництва на витрати. Рентабельність виробництва. Співвідношення між витратами, доходами і прибутком. Визначення оптимального обсягу виробництва.

СУСПІЛЬНЕ ВІДТВОРЕННЯ

ТЕМА 4. Капітал як система відносин. Наймана праця.

Витрати виробництва і прибуток. Поняття нормального та економічного прибутку.

Види витрат: явні, приховані, економічні. Витрати постійні, змінні і загальні. Середні і граничні витрати. Вплив зміни обсягу виробництва на витрати.

Рентабельність виробництва. Співвідношення між витратами, доходами і прибутком. Визначення оптимального обсягу виробництва.

ТЕМА 5. Суспільне відтворення

Форми суспільного виробництва. Натуральне виробництво. Товарне виробництво. Гроші в економіці.

Виробнича функція. Фактор часу в діяльності фірми. Короткостроковий і довгостроковий періоди.

Виробництво у короткостроковому періоді. Загальний, середній, граничний продукт. Закон спадної віддачі.

Виробництво у довгостроковому періоді. Віддача від масштабу: постійна, спадна, зростаюча. Продуктивність. Технічний прогрес.

ТЕМА 6. Підприємство (фірма) як основна ланка економіки

Підприємство. Функції підприємства. Виробництво. Процес виробництва. Підприємницька діяльність. Види підприємництва. Бізнес та підприємництво. Організація бізнесу. Ознаки фірми. Природа фірми. Великі, середні і малі форми бізнесу. Індивідуальне приватне підприємство. Партнерство. Корпорація. Фінансово-промислові групи.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СУСПІЛЬНОГО ВІДТВОРЕННЯ

ТЕМА 7. Циклічність економічного розвитку

Циклічність як форма економічного розвитку. Економічний цикл та його фази. Типи хвиль. Матеріальна основа періодичності малих, середніх та довгих хвиль. Теорія “довгих хвиль” М. Кондрат’єва.

Зайнятість та безробіття. Закон Оукена.

Інфляція: сутність, причини, види та соціально економічні наслідки. Вимірювання інфляції.

Взаємозв’язок інфляції та безробіття. Крива Філіпса. Стагфляція.

ТЕМА 8. Державне регулювання ринкової економіки. Макроекономічні показники

Мікро- і макроекономіка. Макроекономічна політика та її основні проблеми.

Цілі і інструменти макроекономіки. Оцінка основних результатів макроекономічної діяльності. Темпи економічного росту. Рівень безробіття. Темп інфляції.

Інструменти макроекономічної політики. Податково-бюджетна політика. Кредитно-грошова політика. Політика доходів. Зовнішньоекономічна політика.

Валовий внутрішній продукт (ВВП) – критерій результативності економіки. Два способи виміру ВВП. Розрахунок ВВП по витратам. Розрахунок ВВП по доходам.

Номинальний та реальний ВВП. Дефлятор ВВП.

Система національних рахунків. Основні макроекономічні показники: чистий внутрішній продукт, національний доход, особистий доход, доход після сплати податків.

ВВП і чистий економічний добробут. Порівняння рівня доходів в різних країнах. Економічний ріст.

Економічна роль держави в змішаній економічній системі. Функції держави в ринковій економіці. Форми та методи державного регулювання економіки.

Фіскальна політика.

Інструменти фіскальної політики: податки, державні витрати. Фінанси і фінансова система. Державний бюджет та проблеми його збалансування. Бюджетний дефіцит та державний борг.

Структура і основні елементи податкової системи. Види податків та принципи оподаткування. Крива Лаффера.

Розробка фіскальної політики. Дискреційна політика. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Недискреційна фіскальна політика. Автоматичні чи вбудовані стабілізатори.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

%	Кількість правильних відповідей	Сума Балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 і більше	57-60	184-200	A	відмінно
82 -- 89	51-56	168-183	B	добре
75 -- 81	44-50	152-167	C	
67 -- 74	38-43	136-151	D	задовільно
60 -- 66	31-37	100-135	E	
59 і менше	30	Менше 100	FX	незадовільно

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Башнянин Г.І., Лазур П.Ю., Медведев В.С. Політична економія: Ч. 1. Загальна економічна теорія. Ч. 2. Спеціальна економічна теорія. – К.: Ніка-Центр, Ельга, 2010. – 528 с.
2. Гальчинський А.С. Основи економічної теорії: Підручник / А.С. Гальчинський, Л.С. Єщенко, Ю.І. Палкін. – К.: Вища школа, 2010. – 471 с.
3. Економічна теорія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Швець І. Ю. – Сімф. : ДІАЙПІ, 2013. – 618 с.
4. Економічна теорія : навч. посіб. для студентів ВНЗ / О. М. Стрішенець, В. І. Ліщук, Л. В. Єлісєєва ; Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. – Луцьк : Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, 2014. – 236 с.
5. Економічна теорія: політична економія. Підручник / За ред. С.І. Юрія. – К.: Кондор, 2009. – 604 с.
6. Курс экономической теории / Под ред. М.Н. Чепурина, Е.А. Киселева. – Киров: Аса, 2011. – 624 с.
7. Лагутін В.Д. Політична економія: Опорний конспект лекцій / В.Д. Лагутін, В.М. Попов, Н.В. Попова. – К.: КНТЕУ, 2011. – 140 с.
8. Основи економічної теорії: політекономічний аспект. Підручник / Т.Н. Климко, В.П. Несторенко, Л.О. Каніщенко та ін. – К.: Вища школа, 2010. – 608 с.
9. Семененко В.М. Економічна теорія. Політекономія. Навч. посібник. – К.: ЦУЛ, 2010. – 360 с.
10. Мартин О. М. Основи економічної теорії: посібник. Львів: ЛДУ БЖД, 2014. 308 с.
11. Базилевич В.Д. Економічна теорія: політична економія: навч. посіб. 9-е вид. Київ: Знання, 2014. 710 с.
12. Економічна теорія: навч. посіб. / Л.С. Шевченко, О.А. Гриценко, О.С. Марченко та ін.; за заг. ред. Л.С. Шевченко. Харків: Право, 2016. 268 с.